

לוגיקה למדעי המחשב - תרגיל מס' 10

1. יהי $\perp$ פסוק שהוא סתירה. הוכח או הפרך:

• $T \vdash_{FOL}^t \perp$ אם T היא t -ספיקה.

• $T \vdash_{FOL}^v \perp$ אם T היא v -ספיקה.

2. (שאלה ממבחן) הוכח או הפרך על ידי דוגמא את הטענות הבאות.

(א) תהי A נוסחה כך ש- $Fv[A] = \{x, y\}$. אז לכל שני קבועים שונים d_1, d_2 שאינם מופיעים ב- A : v -ספיקה אם $\{d_1/x, d_2/y\}$ ספיקה.

(ב) $\forall x \forall y (P(x) \rightarrow P(y)) \vdash_{FOL} \exists x \forall y (P(x) \leftrightarrow P(y))$

(ג) $\vdash_{FOL} \forall x (p(x) \vee \exists y q(x, y)) \rightarrow \exists y \forall x (p(x) \vee q(x, y))$

(ד) לכל מבנה $M : M$ הוא v -מודל של נוסחה $\forall x \exists y A \rightarrow \exists z B$ אם M הוא v -מודל של הנוסחה $\forall x \exists y A$ או M אינו v -מודל של הנוסחה $\exists z B$.

3. (שאלה ממבחן) מבנה $\langle D_1, I_1 \rangle = M_1$ עבור שפה $L(\sigma)$ הוא תת-מבנה של מבנה

$\langle D_2, I_2 \rangle = M_2$ עבור $L(\sigma)$ אם התנאים הבאים מתקיימים:

• $D_1 \subseteq D_2$

• $I_1[c] = I_2[c]$ לכל קבוע c של $L(\sigma)$

• לכל סימן פונקציה n -מקומי f של $L(\sigma)$ ולכל $a_1, \dots, a_n \in D_1$
 $I_1[f][a_1, \dots, a_n] = I_2[f][a_1, \dots, a_n]$

• לכל סימן יחס n -מקומי p של $L(\sigma)$ ולכל $a_1, \dots, a_n \in D_1$
 $\langle a_1, \dots, a_n \rangle \in I_1[p]$ אם $\langle a_1, \dots, a_n \rangle \in I_2[p]$

יהיו M_1, M_2 מבנים עבור שפה $L(\sigma)$, כך ש- M_1 הוא תת-מבנה של M_2 . הוכח או הפרך על ידי דוגמא נגדית:

(א) לכל פסוק A : אם $M_1 \models A$ אז $M_2 \models A$.

(ב) לכל פסוק A : אם $M_2 \models A$ אז $M_1 \models A$.

(ג) לכל פסוק $\exists x \psi$, כך ש- ψ נוסחה ללא כמתים: אם $M_2 \models \exists x \psi$ אז $M_1 \models \exists x \psi$.

(ד) לכל פסוק אוניברסלי A : אם $M_2 \models A$ אז $M_1 \models A$.